

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Kimyelerinde

Resimli Türkiye Florası (The Illustrated Flora of Turkey)

Asphodelus L. / Çirişagusu
Vebsürümü (2020)

Aşkın Öykü Çimen

30/Ekim/2020

Başeditör

Adil Güner

Bilim Editörleri

Ali Kandemir , Yusuf Menemen , Hasan Yıldırım , Serdar Aslan , Aşkın Öykü Çimen

Sanat Editörleri

Gülnur Ekşi , Işık Güner , Fatma Şen

Bu PDF sürümü Uluslararası Alg, Mantar ve Bitki Adlandırma Yasası'nda (Mad. 29; Turland ve ark., 2018) belirtilen geçerli yayın olma kriterlerine uygundur.

This PDF version comply with the criteria of being an effective publication according to International Code of Nomenclature for algae, fungi, and plants (Art. 29; Turland et al., 2018).

Atıf: Çimen, A.Ö. (2020). *Asphodelus L.* Şu eserde: Güner, A., Kandemir, A., Menemen, Y., Yıldırım, H., Aslan, S., Ekşi, G., Güner, I., Çimen, A.Ö. ve Şen, F. (edlr.). *Resimli Türkiye Florası veb sürümü*. ANG Vakfı Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi Yayınları, İstanbul. eISBN: 978-975-01176-6-4; DOI No: 10.30796/ANGV.2020.6.

Bibliographic citation: Çimen, A.Ö. (2020). *Asphodelus L.* In: Güner, A., Kandemir, A., Menemen, Y., Yıldırım, H., Aslan, S., Ekşi, G., Güner, I., Çimen, A.Ö. ve Şen, F. (eds.). *The Illustrated Flora of Turkey web version*. ANG Foundation Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi Publications, İstanbul. eISBN: 978-975-01176-6-4; DOI No: 10.30796/ANGV.2020.6.

© ANG Vakfı / Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi, İstanbul, Türkiye / 2020.

Bu elektronik yayının tüm yayın hakları saklıdır. Kaynak göstermek şartıyla alıntılar yapılabilir.

ASPHODELUS / ÇİRİŞAĞUSU

Aşkın Öykü Çimen

Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi, Ataşehir, İstanbul.

Eposta: <askinoykucimen@ngbb.org.tr>

Asphodelus L., Sp. Pl. 1: 309 (1753). / **Çirişagusu**, Türk. Bitkileri List., s. 886 (2012).

Lektotip tür: *A. ramosus* L., Hitchcock'a göre: "Prop. Brit. Bot. 146 (1929)."

Sin: *Asphodeloides* Moench, Methodus: 634 (1794).

Gethosyne Salisb., Gen. Pl.: 72 (1866).

Ophioprason Salisb., Gen. Pl.: 72 (1866).

Bir veya çokyıllık (bazen kısa ömürlü), otsu, tüysüz, rizomlu bitkiler. Rizom dik ya da eğik, bazen yumru biçiminde kalınlaşmış. Tabanda bazen lifsi eski yaprak kalıntıları var. Gövde tabandan itibaren 1 ya da birkaç adet. Yaprakların hepsi tabanda, hemen hemen ikiye katlanmış görünüşde omurgalı ya da içi boş, silindirik. Çiçekdurumu salkım; bazen ikincil dallanma mevcut. Bırakte zarımsı, ortası koyu damarlı. Çiçek sapı ortada veya alt yarıda eklemlili, meyve zamanı uzar, kalınlaşır. Çiçekler erselik. Tepaller 6 adet, beyaz veya soluk pembemsi beyaz, ortası pembemsi kahverengi şeritli; dış tepaller iç tepallerden dar. Sitamenler 6 adet, hemen hemen eşit boyda; filamentler beyaz; anterler turuncumsu. Dışı organ 3 karpelli; yumurtalık üstdurumlu; sitilus ipliksi; sitigma tepede 3 loplulu. Meyve bölmeli kapsül, yumurtamsı, tersyumurtamsı ya da küremsi, tabanında tepal kalıntılarında oluşmuş halka benzeri yapıya sahip; enine kırışık. Tohumlar koyu gri-siyah, yüzeyde sarımsı sivilceli.

Eski Dünya'nın astropik bölgeleri ile Avrupa'nın ılıman kuşağında ve Kafkasya'da 17 tür ile temsil edilen bu cinsin Türkiye'de 2 türü bulunmaktadır.

Brotero, F.A. (1804). Flora Lusitanica, seu Plantarum quae in Lusitania vel sponte crescunt, vel frequentius coluntur, ex Florum praesertim Sexubus systematice distributarum, synopsis, 1: 545, Lizbon.

Díaz Lifante, Z. (2014). *Asphodelus* L. Şu eserde: Rico, E., Crespo, M.B., Quintanar, A., Herrero, A. ve Aedo, C. (edlr.) (2013). Flora Ibérica: Plantas Vasculares de la Península Ibérica e Islas Baleares (Liliaceae-Agavaceae) 20: 276-308, Real Jardín Botánico, CSIC, Madrid.

Díaz Lifante, Z. ve Valdés, B. (1996). Revisión del género *Asphodelus* L. (Asphodelaceae) en el Mediterraneo occidental. Boissiera 52: 5-189.

Díaz Lifante, Z. ve Valdés, B. (1994). Lectotypification of *Asphodelus ramosus* (Asphodelaceae), a

misunderstood Linnaean name. *Taxon* 43(2): 247-251.

El-Gadi, A. (1978). *Asphodelus*. Şu eserde: Jafri, S.M.H. ve El-Gadi, A. (edlr.). *Flora of Libya* 57: 9-20. Al Faateh Univ., Faculty of Science, Department of Botany, Trablus.

Jarvis, C. (2007). Order Out of Chaos, Linnaean Plant Names and their Types, s. 327. The Linnean Society of London and the Natural History Museum. Londra.

Matthews, V.A. (1984). *Asphodelus* L. Şu eserde: Davis, P.H. (ed.). *Flora of Turkey and The East Aegean Islands* 8: 85-86. Edinburgh Univ. Press., Edinburg.

Tutin, T.G., Heywood, V.H., Burges, N.A., Moore, D.M., Valentine, D.H., Walters, S.M. ve Webb, D.A. (edlr.) (1980). *Flora Europaea* 5: Alismatacae to Orchidaceae 17. Cambridge Univ. Press, İngiltere.

Tuzlacı, E. (1985). Türkiye'nin çiriş otları (I). *Marmara Üniv. Eczacılık Derg.* 1(1-2): 69-89.

Tuzlacı, E. (1987). Türkiye'nin çiriş otları (II): *Asphodeline*, *Asphodelus*, *Eremurus* ve *Anthericum* cinsleri üzerinde morfolojik karşılaştırmalar. *Marmara Üniv. Eczacılık Derg.* 3(1): 19-26.

1- Yapraklar omurgalı, yassı; tepaller (9-)12-15(-17) × (2-)4-6 mm; meyve 4-7(-13) mm uzunluğunda **1- ramosus / çirişagusu**

1- Yapraklar hemen hemen silindirik, içi boş; tepaller 5-9(-12) × 1,5-3(-4,5) mm; meyve 2,5-5 mm uzunluğunda **2- fistulosus / hıdırellezkamçısı**

1- **A. ramosus** L., *Sp. Pl.* 1: 310 (1753). / **Çirişagusu**, *Türk. Bitkileri List.*, s. 886 (2012).

Subsp. **ramosus** / **çirişagusu**.

Lektotip: *Herb. Linn.* No. 431.4 (LINN!). Díaz Lifante ve Valdés tarafından şu eserde belirlenmiştir: *Taxon* 43(2): 249 (1994).

Sin.: *Asphodelus microcarpus* Viv., *Fl. Cors. Prodr.*: 5 (1824) [!].

Asphodelus audibertii Req. ex Schult. & Schult. f., *Syst. Veg.* 7(2): 1695 (1830), [çıpl. ad / *nom. nud.*].

Asphodelus ramosus var. *microcarpus* (Viv.) Duby, *Bot. Gall.* 2(2): 1034 (1830).

Asphodelus albus Boiss., *Voy. Bot. Espagne*: 618 (1842), [yasd. ad / *nom. illeg.*].

Asphodelus crinipes Jord., *Bull. Soc. Bot. France* 7: 729 (1862).

Asphodelus littoralis Jord., *Bull. Soc. Bot. France* 7: 729 (1862).

Asphodelus tardiflorus Jord., *Bull. Soc. Bot. France* 7: 736 (1862).

Asphodelus ramosus subsp. *microcarpus* (Viv.) Baker, *J. Linn. Soc. Bot.* 15: 270 (1876).

Asphodelus albus subsp. *microcarpus* (Viv.) Bonnier & Layens, *Tabl. Syn. Pl. Vasc. France*: 301 (1894).

Asphodelus albus subsp. *ramosus* (L.) Bonnier & Layens, *Tabl. Syn. Pl. Vasc. France*: 301 (1894).

Asphodelus messeniacus Heldr. ex Halácsy, *Verh. K. K. Zool.-Bot. Ges. Wien* 1899: 194 (1899) [!].

Asphodelus ramosus var. *aestivus* Fiori, *Nuov. Fl. Italia* 1: 276 (1923).

Asphodelus aestivus [Matthews'ın anladığı: *Fl. Turkey* 8: 86 (1984); Brot.'un 1804'te betimlediği değil / *sensu* Matthews, *Fl. Turkey* 8: 86 (1984); *non* Brot. (1804)].

Asphodelus ramosus var. *africanus* (Maire & Weiller) Z.Díaz & Valdés, *Boissiera* 52: 56 (1996).

Asphodelus ramosus var. *nervosus* (Pomel) Z.Díaz & Valdés, *Boissiera* 52: 59 (1996) [!].

Çiçeklenme: Şubat-Haziran.

Habitat: Serpantin anakaya, taşlık yamaçlar, taşlı ovalar, çalı açıklıkları, yıkıntılar,

katranağacı veya kızılçam ormanları, maki, su kenarları, çayırlar, yangın alanları, taşlı tarlalar.

Yükseklik: 0-2200 m.

Çatalca-Kocaeli, Ergene ve G. Marmara Bölümleri; Asıl Ege Bölümü; Y. Sakarya Bölümü; Akdeniz Bölgesi; O. Fırat Bölümü.

Adana: Çukurova Üniversitesi Kampüsü, 08 iii 2018 H. Eroğlu 1218 (VANF!).

Adana: Karataş, Yumurtalık Lagünü Tabiatı Koruma Alanı, Çamlık Dalyanı, 1 m, kumul, 04 vi 1998, H. Şağban 1998-A (HUB!).

Adana: Karsantı, Yapraklı bölgesi, Yapraklı serisi, serpantin anakaya, 1100 m, 30 v 1973, E. Yurdakulol 1706 (ANK!).

Ankara: Ankara yakınları, 39° 56' 06" K, 32° 51' 51" D, Wiedemann 34 (K000457317!).

Antalya: 16 iv 1965, A. ve T. Baytop (ISTE 7975!; E00337662!).

Antalya: Aksu, Aksu Köy Enstitüsü çevresi, taşlık yamaçlar, 4 ii 1946, H. Demiriz (ISTF 5976!).

Antalya: Alanya Kalesi içi, 10 iv 1974, N. Sütülpınar ve A. H. Meriçli (ISTE 27352!).

Antalya: Bahçeli Evler, taşlı ovalar, açık çalı vejetasyonu ile birlikte bol miktarda, 30 m, 14 iv 1959, E. Hennipman P. Nijhoff, C. Swennen, A.S. Tulp, W.J.M. Vader ve W.J.J.O. de Wilde (WAG 1158717[!]).

Antalya: çayırlar, 25 ii 1963, Regel (EGE 903!).

Antalya: Gazipaşa, Esenpınar Köyü, Erikli-Kaşpazarı mevkiileri arası, 1600-2200 m, 20 v 1984, H. Sümbül 2910 (HUB!).

Antalya: Kaş, Sinekçibeli arası, Kaş'a 10 km, Ağullu Köyü çevresi, 510 m, 29 iv 1980, M. Saraçoğlu (ISTE 44012!).

Antalya: Kemer, Tahtalıdağ, Beycik Köyü üstü, Cedrus libani ormanı içi ve alpinik kuşak, 700-2000 m, 10 v 1978, H. Peşmen 3764 (GAZI; HUB 34167!).

Antalya: Murtuna, 150 m, 36°59'K, 30°48'D, 05 iv 1936, T.A. Tengwall 588 (K000457318!).

Antalya: Perge, yıkıntılarının arasında, 15 m, 36°57'14"K, 30°50'52" D, 27 ii 1972, J.M. Davidson 6 (K000457321!).

Antalya: Pınarbaşı, 26 iii 1957, M. Heilborn (ISTF 16523!).

Antalya: Serik, Çakallık Köyü, 24 iii 1986, A. İnce (GAZI!).

Aydın: Davutlar ilerişi, Dilek Yarımadası Milli Parkı, Kavaklı piknik yeri, 9 x 1980, G. Çakırer (ISTE 45929!).

Aydın: Priene, 50-100 m, çiçekler beyaz, damarlar pembe, 9 iv 1965, P.H. Davis 40801 (E00337664!; K!).

Aydın: Söke, Bafa Gölü üstü, Pinus brutia ormanı, vii 1966, C. Regel (EGE 900!).

Balıkesir: Ayvalık, Alibey Adası, Duba, 50 m, 21 iii 1996, K. Alpınar (ISTE 71305!).

Balıkesir: Ayvalık, Alibey Adası, Gümüş Koyu kıyısı, 5 m, 13 ix 1995, K. Alpınar (ISTE 68550!).

Balıkesir: Ayvalık, Alibey adası, mezarlık çevresi, 40 m, 19 iv 1996, S. Saçlı ve E. Akalın (ISTE 71467!).

Balıkesir: Ayvalık, Mitralyöz Burnu kuzeydoğusu, 10 m, 18 ii 1997, K. Alpınar (ISTE 74595!).

Balıkesir: Ayvalık, Tifilların üst kısmı, Sivritepe zirve, 370m, 20 iv 1996, S. Saçlı ve E. Akalın (ISTE

71489!).

Balıkesir: Bandırma, Kuşcenneti yolu, 09 v 1954, A. ve T. Baytop (ISTE 2568!; HUB!).

Balıkesir: Bandırma'nın 5 km batısı, yaklaşık 300 m, 21 v 1976, Y. Akman 9319 (ANK!).

Balıkesir: Edremit, Kazdağı, Çamlıbel Köyü çıkışı-dönüş, 280 m, 8 vi 1996, Ş. Kültür, S. Saçlı ve E. Akalın (ISTE 72026!).

Balıkesir: Marmara Adası, Marmara Nahiyesi merkezi, Çınarlıköy arasındaki yamaçlar, 100 m, 13 iii 1977, E. Tuzlacı (ISTE 36462!).

Balıkesir: Marmara Adası, Marmara yakını, kireç ocakları, 8 v 1971, A. Baytop, G. Ertem ve F. Öktem (ISTE 19642!).

Balıkesir: Susurluk-Balıkesir arası, Balıkesir'e 23 km, 210 m, 30 iv 1980, A. ve T. Baytop, A. Atillâ, N. Sütlüpınar (ISTE 44066!).

Bursa: Bursa-İznik yolu, Sölöz ilerisi, 150 m, 12 v 1982, K. Alpınar (ISTE 48683!).

Bursa: Gemlik-Armutlu yolu, Armutlu'ya 10 km kala, 70 m, 12 v 1982, K. Alpınar (ISTE 48690!).

Bursa: Gemlik, Narlı-Armutlu arası, *Arbutus* sp., *Cistus* sp., *Erica* sp., maki, yamaçlar, 20 m, 28 iv 1988, G. Kaynak, M. Gökçe, M. Göçmen, O. Tuyji, Ş. Öztürk ve C. Ergül (BULU 2898[!]).

Bursa: Narlı-Kapaklı arası, yamaçlar, 10 m, 05 iv 1989, G. Kaynak, O. Tuyji, M. Göçmen, C. Ergül ve Ş. Öztürk (BULU 4031[!]).

Çanakkale: Bozcaada, su kenarı, bataklık içinden, yaklaşık deniz seviyesi, 13 iv 1977, Ö. Seçmen ve E. Leblebici 2418 (EGE 20497!).

Çanakkale: Çan, Etili, Seyret Tepe, Kirsetepe, karaçam-yaprak döken meşe ormanı, 150 m, 26 iv 2000, E. Karabacak 378 (CBB 000804!).

Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Terzioğlu Kampüsü, çalılıklar, 80 m, 08 iv 2002, E. Karabacak ve T. Tütenocaklı (CBB 000803!).

Çanakkale: Çanakkale Şehitler Abidesi Tepesi, 9 iv 1975, A. Baytop (ISTE 31465!).

Çanakkale: Gökçeada, Kale Köyü civarı, araştırma istasyonu üstü, yaklaşık 10 m, 14 iv 1975, Ö. Seçmen ve E. Leblebici 7 (EGE 15628!).

Edirne: Keşan-İpsala arası, Keşan kavşağından 20 km ileride, 22 iv 1970, A. Baytop ve F. Öktem (ISTE 17655!).

Hatay: İskenderun, 36°34'54"K, 36°09'54"D, 14 x 1857, C. Martins (K000457335!).

Hatay: İskenderun, 22 ii 1942, M. Başarman (ISTF 1454!).

Hatay: İskenderun, Amanos Dağları, maki, yaklaşık 60 m, 13 iv 1968, Y. Akman 244 (ANK!).

Hatay: Kel Dağı (Akra Dağı), güneydoğu tarafı, 950 m, 27 v 1977, E. Tuzlacı (ISTE 37218!).

Hatay: Reyhanlı, Harran (Kavalcık) Köyü-Suriye sınırı arasındaki ekilmemiş kıraç bölgeler, 26 v 1977, E. Tuzlacı (ISTE 37188!).

Hatay: Reyhanlı, Müşrûfe Köyü'nün doğusu, Afrin Deresi'nin batısı ekilmemiş kıraç bölge, 25 v 1977, E. Tuzlacı (ISTE 37169!).

İstanbul: Adalar, t.y., G. Thuret 1848 (G!).

İstanbul: Adalar, Heybeliada, 15 iv 1944, M. Başarman (ISTF 2685!).

İstanbul: Ataşehir, Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi, Mesire Adası otoparkı, doğal alan, 03 v 2017, A.Ö. Çimen 1753 (NGBB 5801!).

- İstanbul: Aydos, 22 iv 1951, A. Berk (G!).
- İstanbul: Büyükkada, t.y., tn.y. (G!).
- İstanbul: Büyükkada, t.y., B.V.D. Post (G!).
- İstanbul: Habipler, 03 v 1971, A. Baytop, G. Ertem ve N. Özhatay (ISTE 19451!).
- İstanbul: Heybeliada (Halki), 15 iii 1891, tn.y. (G!).
- İstanbul: Kartal-Maltepe, 12 iv 1891, G.V. Aznavour (G!).
- İstanbul: Kartal, 14 iv 1890, G.V. Aznavour (G!).
- İstanbul: Kartal, Cevizli, 0,5 km kuzeydoğu: Ankara yolu, güney, Quercus arası, 28 iv 1968, A. Çırpıcı (ISTF 23054!).
- İstanbul: Kartal, iv 1913, , tn.y. (G!).
- İstanbul: Kayışdağ etekleri, 25 iii 1951, A. Berk (HUB!; ISTE 3420!).
- İstanbul: Kayışdağı - Samandıra arası, yol kenarı, 14 v 1967, G. Atılâ (ISTE 11653!).
- İstanbul: Kayışdağı, 09 vii 1895, G.V. Aznavour 2233 (G!).
- İstanbul: Maltepe, Dragos, 02 v 1897, toplayıcı bilinmiyor (G!).
- İstanbul: Pendik?, Tuzla, çayırlar, 29 iv 1892, G.V. Aznavour (G!).
- İstanbul: Sarıgazi yakınları, 09 v 1892, G.V. Aznavour (G!).
- İstanbul: Üsküdar, 20 v 1873, W. Barbey (G!).
- İstanbul: Yakacık- Aydos, 24 iv 1966, N. Tanker (ISTE 8697!).
- İzmir: Büyük Yamanlar, yangın alanı, 21 iv 1970, S. Oflas 75 (EGE 5504!).
- İzmir: Çeşme, Karadağ, 28 ii 1979, Ş. Yıldırım 1265 (G; HUB!).
- İzmir: Çeşme, Şifne Kaplıcaları, 03 iv 1971, L. Boztepe (EGE 6915!).
- İzmir: Efes, harabeler, 27 iii 1962, C. Regel (EGE 905!).
- İzmir: Eski Foça, 10 iii 1962, C. Regel (EGE 41672!).
- İzmir: Eski Foça, frigana, iii 1962, C. Regel (EGE 902!).
- İzmir: İzmir'in her yerinde, v-vii, Fleischer, 1827 (E00337660!, E00337661!; K!).
- İzmir: Karaburun arası, Karaburun'a 20 km, 18 iv 1974, Y. Saviç (ISTE 27391!).
- İzmir: Karaburun, Gerence arası, yakl. 100 m, 09 iv 1979, L. Bekat 126 ve T. Kesercioğlu (EGE 21171!).
- İzmir: Karşıyaka tepeleri ve Göztepe, 06 iii 1820, L. Pernin 118 (G!).
- İzmir: Ödemiş-Söke havalisi, 17 ii 1970, N. Baylav (ISTE 16448!).
- İzmir: Selçuk-Belevi, yangın alanı, 23 iv 1970, S. Oflas 1 (E00337657!; EGE 41673!).
- İzmir: Urla yakını, zeytin alanı, deniz kenarı, 09 iv 1967, N. Zeybek (EGE 6988!).
- İzmir: Yamanlar Dağı eteği, İzmir tarafından çıkış yolu üzerinde, 22 iii 1967, A. ve T. Baytop (ISTE 10729a!).
- İzmir: Yamanlar Dağı etekleri, 22 iii 1967, A. ve T. Baytop (E00337658!).
- İzmir: Yamanlar Dağı, 1. Çeşme yakınları, Örnekköl'den 3 km yolun sağ ve solu dolu, 05 iv 1967, E. Leblebici (EGE 3398!).
- Kahramanmaraş: Andırın-Kahramanmaraş yolu, Andırın sapağı, yol kenarı, 1200 m, 15 iv 2011, S. Demirci ve B. Kayıran (ISTE 95465!).
- Kahramanmaraş: Maraş-Göksun yolu, Ceyhan Köprüsü çevresi, 700 m, 13 vi 1981, E. Tuzlacı (ISTE 46491!).

- Kahramanmaraş: Onikişubat, Başkonuş Dağı, Demrek Köyü, yol kenarı, makilik, 687 m, 10 iv 2015, A. Aytegin 1194 (DUOF 6032 [veb!] ve DUOF 6033 [veb!]).
- Kocaeli: Taşkoprü yakını, Pendik ve Tuzla arası, 20 vi 1909, G.V. Aznavour (G!).
- Mersin (İçel): Fındıkpınar, 16 iv 1971, R. Çetik 211 (ANK!).
- Mersin (İçel): Takaner-Akarca arası (Mersin'in 20 km batısı), Pinus açıklıkları, 600m, 14 iv 1959, E. Hennipman 1160, P. Nijhoff, C. Swennen, A.S. Tulp, W.J.M. Wader, W.J.J.O. De Wilde (ANK!; WAG 1158799[!], WAG 1158800[!]; K!).
- Mersin: Tarsus, 23 iii 1939, K. Krause 5337 (ANK!).
- Mersin: Gözne yolu, Buluklu Köyü yolu, 420 m, 5 vi 1981, E. Tuzlacı (ISTE 46356!).
- Mersin: Gülnar Aydınçık arası, Gülnar'a 10 km, 900 m, 15 vi 1981, E. Tuzlacı (ISTE 46511!).
- Mersin: Kuzucubelen-Fındıkpınar arası, 21 iv 1963, N. ve M. Tanker (ISTE 7261!).
- Mersin: Mersin yakınları, 36°48' K, 34°38' D, 23 x 1857, C. Martins (K000457320!).
- Muğla: Dalaman, 21 iii 1970, E. Binlik (ISTE 16564!).
- Muğla: Datça, Bozdağ (Kocadağ), Mesudiye Köyü üstleri, 400 m, 03 vii 1983, E. Tuzlacı (ISTE 51480!).
- Muğla: Köyceğiz, Hamitköy, Domuzdireği Tepesi, yamaçlar, 20-50 m, metamorfik kuzey yamaçlar, yangın alanı, 17 iii 1991, A. Güner 8197, H. Duman ve H. Şağban (GAZI!).
- Muğla: Köyceğiz, Ölemez Dağı, Ekincik Köy tarlası yakınları, kızılçam ormanı, 415 m, 11 iv 2015, T. Yavuz 1084-a, 1084-b ve A. Yavuz (DUOF 6636[!] ve DUOF 6709[!]).
- Muğla: Köyceğiz, Toparlar Köyü çevresi, taşlı tarla, 20 m, 14 ii 1991, A. Güner 8045, M. Vural, H. Duman ve A.A. Dönmez (GAZI!).
- Muğla: Milas, Bafa Gölü'nün güneyindeki yol kenarından, T. Gözler, Önür, Arar, Mete (ISTE 55059!).
- Osmaniye: Bahçe, Osmaniye'den 43 km, Fevzipaşa'ya doğru, 900 m, 19 v 1956, A. Huber-Morath (G!).
- Osmaniye: Osmaniye'den 43 km sonra, Almanpınarı civarı, yaklaşık 900 m, 18 v 1956, H. Birand 49 (ANK!).
- Şanlıurfa: Birecik, yakl. 750 m, 02 v 1965, M. Zel 1021 (ANK!).
- Şanlıurfa: Birecik, tebeşir tepeler, Birecik'in doğusu, 37°01'46" K, 37°59'25" D, iv 1855, W.K. Loftus 59 (K000457319!; BM!).

Batı Asya, Kuzey Afrika, Kuzeybatı Afrika, Güneybatı Avrupa, Güneydoğu Avrupa.

Akdeniz Elementi.

Brotero (1804) Flora Lusitanica'da (Portekiz Florası) *Asphodelus aestivus* Brot. türünü betimlerken *A. ramosus* L. ile aralarında temel fark olarak *A. aestivus*'ta görülen yaz dönemi çiçeklenmesini vermiştir. Buna rağmen Flora of Turkey (1984) de dâhil olmak üzere birçok florada *A. aestivus* ismi yanlış anlaşılma sonucu, yaygın olarak, *A. ramosus* türü için kullanılmıştır. *A. ramosus* geniş bir Akdeniz yayılışına sahip olup kış sonu ilâ ilkbaharda çiçek açar. Ayrıca taban kısmında bulunan taban yaprak kalıntıları *A. aestivus*'ta görülmez ve *A. ramosus*'un bırıkteleri çiçek sapından uzundur (Díaz Lifante ve Valdés, 1996). Bu özellikler sebebiyle Türkiye'den toplanmış örneklerin hepsi *A. ramosus* olarak

değerlendirilmiş ve *A. aestivus* türünün Türkiye’de bulunmadığına kanaat getirilmiştir.

2- **A. fistulosus** L., Sp. Pl. 2: 309 (1753). / **Hıdırellezkamçısı**, Türk. Bitkileri List., s. 886 (2012).

Subsp. **fistulosus** / **Hıdırellezkamçısı**.

Lektotip: Herb. Linn. No: 431.2 (LINN!). El-Gadi tarafından şu eserde belirlenmiştir: Fl. Libya 57: 16 (1978).

Sin.: *Asphodeloides ramosa* Moench, Methodus: 634 (1794), [yasd. ad/ nom. illeg.].

Asphodelus ramosus [Sturm’un anladığı: Deutschl. Fl. (Sturm), Abt. I, Phanerog. 8: 6 (1800); L.’nin Sp. Pl. 1: 309 (1753)’te betimlediği değil / *sensu* Sturm, Deutschl. Fl. (Sturm), Abt. I, Phanerog. 8: 6 (1800); *non* L. Sp. Pl. 1: 309 (1753)].

Asphodelus intermedius Hornem., Hort. Bot. Hafn. Suppl.: 131 (1819) [!].

Asphodelus microcarpus Rchb., Icon. Fl. Germ. Helv. 10, pl. 513, n. 1116 (1848), [yasd. ad/ nom. illeg.].

Verinea fistulosa (L.) Pomel, Mat. Fl. Atl.: 2 (1860).

Ophioprason fistulosum (L.) Salisb., Gen. Pl.: 72 (1866), [geçz. ad / nom. inval.].

Asphodelus davei Sennen Ann. Soc. Linn. Lyon ser. 2, 69: 109 (1923).

Asphodelus dunensis Sennen Mem. Real Acad. Ci. Barcelona, ser. 3, 20(14): 9 (1928) [!].

Çiçeklenme: Mart-Mayıs.

Habitat: Nadasa bırakılmış alanlar, çayırlar, kızılçam ormanı, maki açıklıkları, kumul, yol kenarları.

Yükseklik: 0-700 m.

Çatalca-Kocaeli ve G. Marmara Bölümleri; Akdeniz Bölgesi.

Antalya: 20 m, nadasa bırakılmış boş tarlalarda bol miktarda, çiçekler solgun, 6 iv 1956, P.H. Davis 25737 ve O. Polunin (E00337685!; K000480482!; BM!)

Antalya: 30 m, 14 iii 1936, T.A. Tengwall 585 (K!).

Antalya: Alanya Kalesi içi, 10 iv 1974, N. Sütülpınar ve A. Meriçli (ISTE 27352a!).

Antalya: Alanya-Aksu yolu, 5. km, yol kenarları, 40 m, 19 iii 1994, H. Duman 5555, A. Güner, B. Güner (GAZI!).

Antalya: Antalya-Aksu arası (Manavgat yolu), 21 vii 1949, P.H. Davis 15474 (K!).

Antalya: çayırlarda çok sayıda, 14 iv 1860, E. Bourgeau (G-BOISS 00753711!).

Antalya: Düden, 14 iv 1965, A. ve T. Baytop (ISTE 7969!; E00337682!).

Antalya: Lara (Antalya’nın yaklaşık 10 km güneydoğusu), yakın zamanda su basmış nadasa bırakılmış arazi, verimli toprak, otsu bitki açıklıkları (10-30 cm), bol miktarda, 5m, 8 iv 1959 E. Hennipman, P. Nijhoff, C. Swennen, A.S. Tulp, W.J.M. Wader ve W.J.J. O. De Wilde (ANK!; K!; WAG 1158781[!], WAG 1158782[!], WAG 1447679[!], WAG 1447678[!]; U 1106599[!]).

Antalya: Manavgat civarı, yol kenarları, 20 iii 1971, R. Çetik 3944 (ANK!).

Antalya: step, 03 iv 1938, Gassner 947 (ANK!).

Bilecik: Duingler, tn.y. (ANK!).

Bursa: Gemlik, 30 vi 1936, Gassner 569 (ANK!).

Hatay: Amanos Dağları, Belen Geçidi, yolun güneyi, nemli hendekler ve yol kenarlarında az sayıda dağılmış, 700 m, 26 iii 1966, J.M. Watson 607 (K!).

Hatay: Belen (Amanos), yakl. 500 m, yol kenarı ve yamaçlar, 25 iv 1957, P.H. Davis 27146 ve I.C. Hedge (ANK!; BM!; E00337683!; K000480480!).

Hatay: Dört Yol, 29 iii 1935, Gassner 85 (ANK!).

İstanbul: Adalar, M. 1876 (G!).

İstanbul: Murmann, 1876 (G!).

İstanbul: 1876, Murmann (G!).

İstanbul: Adalar, 10 vii 1864, tn.y. (BM!).

İstanbul: Adalar, 1848, G. Thuret 1848 (G!).

İstanbul: Ataşehir, Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi, Mesire Adası otoparkı, doğal alan, 03 v 2017, A.Ö. Çimen 1761 (NGBB 5802!).

İstanbul: Büyükkada, 13 v 1939, B.V.D. Post (G!).

İstanbul: Büyükkada, 9 iv 1975, N. ve E. Özhatay (ISTE 31499!).

İstanbul: Büyükkada, boş tarlaların güney kesimleri, 11 vi 1939, B.V.D. Post (G!).

İstanbul: Büyükkada, çayırlar, 1876, Murmann (G!).

İstanbul: Büyükkada, iv 1913, B.V.D. Post (G!).

İstanbul: Büyükkada, Wiedemann (K!).

İstanbul: Heybeliada, 1844, Grisebach (G-BOISS 00753712!).

İstanbul: Kartal, 17 v 1950, A. Berk (G!; HUB 34173!; ISTE 3421!;G!).

İstanbul: Kartal, 23 v 1969, N. Özocak (ISTE 15189!).

İstanbul: Kartal, Maltepe-Yakacık arası, 20 vii 1997, M. Keskin 1310 (ISTE 78146!).

İstanbul: Terkos Gölü yolu, Cebeciköy ve Ceptok Arası, yeni yapılan yolun kenarları, sert killi toprakta (bitki kısa, çiçek durumu uzun), 8 v 1962, T.R. Dudley (E00337663!).

İstanbul: v 1845, tn.y. (G-BOISS 00753715!).

Kocaeli: Darıca, Taşlıman, Aslan Çimento Fabrikası, 9 vi 1974, G. Dökmeci (ISTE 29764!).

Kocaeli: Hereke-İzmit arası, 50 m, kayalık kireçtaşı yamaçlar, maki açıklıkları, 22 iv 1966, P.H. Davis 42017 (E00337686!).

Kocaeli: Hereke, 90 m, 29 iv 1976, A. Baytop ve ark. (ISTE 34761!).

Mersin: Silifke, kalenin yakınındaki tepede küçük ekili alanlar arasındaki kayalık yerler, 17 v 1967, R. Alava 6678 (E00337687!).

Muğla: Bodrum Kalesi, 11 iv 1971, A. ve T. Baytop (ISTE 19256!).

Muğla: Bodrum, kale yıkıntıları, 0-10 m, 11 iv 1965, P.H. Davis 40895 (E00337688!).

Kafkasya, B. Asya, K. Afrika, KB. Afrika, GB. ve GD. Avrupa.

Akdeniz Elementi.